

OUDHEIDKUNDIGE KRONIEK

Op 9 maart 1925 verscheen in "De Gazet van Gent" een artikeltje van de hand van Alfons Van Werveke met als titel

VISCH VAN BENEDEN STAKEN

Elke oprechte Gentenaar weet, dat de uitdrukking beteekent: visch, die niet meer versch is. Waar komt die vandaan?

Te Gent werd de *Vischmarkt* tot in 1690 gehouden op de huidige *Groenselmart*, dat is tusschen de *Lange Munt*, de *Hoogpoort*, de *Korte Munt*, den *Hooiaard* en de *Vleeschhuisbrug*. Het gedeelte van het plein, waar de stallen van de vischverkoopers stonden, was afgezet door vier houten staken, soms aangeduid door *stijlen*, *palen*, *pilaren*, maar meestal door staken. Sedert 1483 werd *pilaren* merkkelijk meer gebruikt, omdat men alsdan het hout door steen vervangen had.

Een verbod van de schepenen bepaalde, dat de versche visch den eersten dag mocht verkocht worden *binnen de staken van de Vischmarkt*. Vond hij geen koper, zoo mocht hij nog slechts verkocht worden *binnen de staken*, als de vindere of waardeerdere hem nog versch genoeg bevonden. Was dit niet het geval, zoo moest hij te koop worden gesteld buiten de staken. De teksten zeggen *beneden de staken*. De *Vischmarkt* was eigenlijk afgezet door een rij kantsteen, die van de één staak recht naar de anderen liepen. De markt lag alzoo hooger dan de omringende weg, die dus tegenover de markt lager of *beneden* lag. Daar nu de eigenlijke scheidingsteekens tusschen markt en straat de staken waren, zei men dat de straat lag *beneden* staken en werd minder versche visch verwezen *beneden staken*. Het was *visch van beneden staken*.

Ten jare 1690 werd de *Vischmarkt* verplaatst naar den hoek van het *Veerleplein*. De steenen pilaren, die in 1483 de houten staken hadden vervangen, bleven op hun oude plaats staan, maar de uitdrukking *visch van beneden staken* verhuisde met de markt en thans nog is ze door alle ware Gentenaars gekend.

Te Aalst heet men minder verschen *visch van achter staken*: zelfden oorsprong, zelfde overlevering van uitdrukking.

Alfons VAN WERVEKE